

ÎNTREBARE

Către: **Doamna Oana-Silvia ȚOIU, Ministrul Afacerilor Externe (interimar)**

De la: **Domnul Andrei COSMIN, Deputat Afiliat Grupului Parlamentar PSD, circumscripția electorală nr. 38 Tulcea**

Subiectul întrebării: **Situația dramatică a liceelor cu predare în limba română din regiunea Odesa**

Stimată doamnă Ministru,

În pragul anului școlar 2026–2027, comunitatea românească din regiunea Odesa, Ucraina, se confruntă cu o criză educațională fără precedent. Implementarea haotică a reformei „Noua Școală Ucraineană” (NUȘ) a creat un vid legislativ care pune în pericol continuarea studiilor pentru elevii din clasele a X-a și a XI-a în școlile lor de origine, amenințând direct existența liceelor cu predare în limba română. În prezent, deși Parlamentul ucrainean are înregistrate două proiecte de lege (nr. 15082 și 15082-1) care ar permite acestor generații să își finalizeze studiile liceale în satele natale, votarea lor este amânată nejustificat, fiind ignorată de autoritățile de la Kiev.

În lipsa unei decizii naționale clare și a unei finanțări asigurate de la bugetul de stat, Ministerul Educației de la Kiev a transferat responsabilitatea către consiliile locale. Acest lucru are deja consecințe dramatice pentru minoritatea românească. De exemplu, în luna iunie, Consiliul Local din Sarata a decis transformarea Liceului din Satu Nou în gimnaziu – acesta fiind singurul liceu cu predare în limba română pentru cele șase sate românești din raionul Cetatea Albă. Similar, în luna iulie, Consiliul Orășenesc Tatarbunar a decis retrogradarea liceului din Borisăuca la statut de gimnaziu, forțând elevii claselor a X-a să facă naveta și să își continue studiile la oraș, în limba ucraineană.

Această tergiversare legislativă pare premeditată pentru a forța părinții să își mute copiii la alte școli, ducând astfel la închiderea de facto a claselor terminale românești și, implicit, la pierderea locurilor de muncă pentru cadrele didactice. În fața acestui mecanism de asimilare lingvistică mascată prin „reforme administrative”, statul român are obligația de a interveni diplomatic de urgență pentru a proteja dreptul la educație în limba maternă al românilor din sudul Basarabiei.

Având în vedere cele expuse anterior, vă rog doamnă Ministru, să răspundeți la următoarele întrebări:

1) Ce demersuri diplomatice a întreprins sau urmează să întreprindă Ministerul Afacerilor Externe pe lângă Guvernul și Rada Supremă a Ucrainei pentru a urgenta adoptarea cadrului legislativ (proiectele 15082 / 15082-1) care să permită elevilor români din clasele a X-a și a XI-a să își continue studiile în liceele din satele natale?

2) Cum evaluează ministerul pe care îl conduceți deciziile abuzive ale consiliilor locale din regiunea Odesa (ex. Sarata și Tatarbunar) de a retrograda singurele licee românești la statutul de gimnazii, anulând astfel accesul minorității românești la învățământul liceal în limba maternă?

3) S-a discutat la nivel bilateral, în cadrul comisiilor mixte româno-ucrainene, problema finanțării de la bugetul de stat ucrainean a claselor a X-a și a XI-a cu predare în limba română care nu sunt încă încadrate în programul NUȘ, pentru a preveni închiderea lor forțată din lipsă de fonduri?

4) Având în vedere impactul direct asupra pierderii resursei umane, ce instrumente are la dispoziție statul român pentru a sprijini cadrele didactice din regiunea Odesa a căror normă didactică și loc de muncă sunt puse în pericol prin desființarea abuzivă a claselor liceale??

Solicít răspuns în scris.

Cu deosebită considerație,

**Deputat
Andrei COSMIN**